

tiden 1350 flydde norrut till Jämtland undan den förhärjande digerdöden. Kungsnäs är nu en efter moderna metoder rationellt bedriven lantgard.

Norra delen av kommunen, före detta Sunne kommun, är även den rik på historia. En vinterkväll 1178 blev en långt talrikare jämthär på ett sorglustigt sätt besegrad av en liten skara utsvultna och halvnakna birkebeinare. Deras anförare var en färöisk äventyrare, som sedermera blev kung i Norge, Sverre Sigurdsson. Slaget utkämpades på Lillsundet, ett sund mellan fastlandet och Andersön. Sundet blev alltså en historisk plats och mähända har socknen fått sitt namn i anledning däraf.

Efter segern över jämtarna befallde Sverre att det på en plats i närheten av Lillsundet skulle resas ett kapell till hans och Norges ära. Vissa andra jämtländska kommuner blevo ålagda att deltaga i kostnaderna för byggandet och underhållet av kapellet. Detta gällde t.ex. Bräcke och Brunflo socknar.

Denna form av beskattning, det s.k. Sundamålet, var tydligen en mindre älskad form, eftersom landets styresmän då och då i bekymrade och stränga ordalag tillhöfl särskilt Bräcke att betala sina fyra fjärdingar till kapellet och dessutom restantierna sedan tidigare år. Detta hände bl.a. år 1343, då bönderna i Bräcke fick en sträng tillsägelse av Kung Magnus Eriksson. Sundamålet utgick alltså under minst 200 år. Kapellet fick mycket stor betydelse ur både världslig och kyrklig synpunkt. Det kom till under en tid, då det ännu blotades vid avgudatemplet i Uppsala. Utanför kyrkan byggdes en fästning, en kastal, som under tidernas



Resterna av Sverres kapell vid Lillsundet. I bakgrunden kastalen.

lopp använts både som försvarsverk och som fängelse. På andra sidan Lillsundet byggdes på 1600-talet ytterligare befästningsanordningar, skansar, men dessa komo aldrig i bruk för det de voro avsedda för.

Sverres kapell blev moderkyrka för fem församlingar, Sunne, Frösön, Norderön, Hailen och Marby. I kapellet predikade under århundraden präster och prelater, som hade sträv vilja och självständig uppfattning i många ting och ofta kommo på kant med styresmän och härskare. Men seklerna gingo och kyrkan blev ruin.

Hackås kommun har i rikt mått välsignats av naturen. Den storslagna naturen och de vackra utsikterna ha lovprisats av vandringsmän och turister och på olika sätt förevigats av konstnärer. Hackås är en vacker bygd, lagom nära fjällen för att verka äkta jämtländsk och lagom långt därifrån för att inte verka fjällbygd.

Stig Holmström  
Kommunalkamrer